

TRƯỜNG ĐẠI HỌC DÂN LẬP VĂN LANG
KHOA QUAN HỆ CÔNG CHÚNG & TRUYỀN THÔNG
-----000-----

HUỲNH PHƯƠNG ĐÀI

VĂN HOÁ ĐỌC TRONG ĐỜI SỐNG SINH VIÊN
KHOA PR, TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN LANG

NGƯỜI HƯỚNG DẪN: TS LÊ THỊ VÂN

THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH – 2013

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU

1. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI..... 2
2. MỤC ĐÍCH NGHIÊN CỨU 3
3. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU 3
4. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU 3
5. Ý NGHĨA KHOA HỌC VÀ THỰC TIỄN CỦA ĐỀ TÀI..... 4

NỘI DUNG

I. VỊ TRÍ, Ý NGHĨA CỦA VĂN HÓA ĐỌC ĐỐI VỚI

NGƯỜI VIỆT NAM

- 1.1. KHÁI NIỆM 4
- 1.2. LỊCH SỬ VÀ SỰ PHÁT TRIỂN 4
- 1.3. VỊ TRÍ, Ý NGHĨA CỦA VĂN HÓA ĐỌC TẠI VIỆT NAM 5
- 1.4 TÌNH HÌNH VĂN HOÁ ĐỌC Ở VIỆT NAM..... 6

II. KHẢO SÁT THÓI QUEN ĐỌC SÁCH CỦA SINH VIÊN KHOA PR, TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN LANG

- 2.1. TÌNH HÌNH ĐỌC SÁCH CỦA SINH VIÊN NÓI CHUNG..... 8
- 2.2. TÌNH HÌNH ĐỌC SÁCH CỦA SINH VIÊN KHOA PR, TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN LANG..... 12

III.GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

- 3.1. TÁC ĐỘNG VÀO NHẬN THỨC CỦA SINH VIÊN 14
- 3.2. TRANG BỊ “THIỆT BỊ LỘC” CHO NGƯỜI ĐỌC..... 14
- 3.3.MỘT SỐ ĐỀ XUẤT KHÁC.....15

KẾT LUẬN.....20

PHỤ LỤC

TÀI LIỆU THAM KHẢO

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài:

Văn hóa đọc vẫn chiếm vị trí quan trọng trong đời sống. Đọc gì, ai đọc, đọc ở đâu?

Đọc sách là một việc thiết thực, đọc sách không chỉ truyền bá tri thức mà còn thể hiện nét đẹp có tính biểu hiện cao của văn hóa.

Văn hóa đọc có ý nghĩa thôi thúc con người tìm hiểu, mở mang kiến thức, nâng cao sự hiểu biết và góp phần cải thiện nhân cách. Không chỉ có vậy, đọc sách còn giúp chúng ta thư giãn, tích lũy kiến thức một cách có hiệu quả. Nhưng thực tế hiện nay, bạn đọc đang giảm dần, nhất là lớp trẻ đang thờ ơ với văn hóa đọc sách. Cái gì nhanh, cái gì tiện thì họ theo dõi và theo dòng chảy thời gian như vậy, họ cho rằng đọc sách là không cần thiết. Thử hỏi có bao nhiêu bạn sinh viên đọc hết quyển giáo trình triết, chứ không hẳn là những quyển sách đọc thêm về bộ môn này. Những quyển giáo trình như vậy dường như bị quên lãng, hay thậm chí họ còn không đụng đến, chỉ cần lướt web hay bây giờ giới trẻ đang có câu “*cứ hỏi bác google là rõ nhất*”. Vậy đó có phải lí do mà văn hóa đọc sách ngày càng xa rời giới trẻ, nhất là thế hệ 9X?

Chọn đề tài “**Văn hoá đọc trong đời sống sinh viên Khoa PR, Trường đại học Văn Lang**”, một mặt, chúng tôi muốn đi sâu tìm hiểu văn hoá đọc trong đời sống sinh viên nói chung và sinh viên Khoa PR, Trường Văn Lang nói riêng, mặt khác muốn phần nào lý giải cắt nghĩa nguyên nhân vì sao văn hoá đọc đang bị các phương tiện thông tin nghe nhìn lấn át. Làm thế nào để cách đọc sách và học hỏi từ những cuốn sách mang lại hiệu quả thực sự trong thời kì như hiện nay. Làm thế nào để duy trì và phát triển văn hoá đọc sách trong nhịp sống hiện đại là câu hỏi không dễ trả lời. Từ đó chúng tôi đề ra vài giải pháp, hy vọng sẽ giúp các bạn sinh viên không thờ ơ

với thư viện mà luôn coi sách là người bạn đồng hành của mình . Bởi việc học là không có trang cuối cùng.

2. Mục đích nghiên cứu

Sách đóng vai trò rất quan trọng trong đời sống tinh thần của chúng ta từ xưa đến nay. Đó là chiếc chìa khóa mở cửa cho chúng ta bước đến kho tàng tri thức vô biên, đến những tầm cao của trí tuệ và tâm hồn con người. Hơn nữa, sách còn là một người thầy dạy chúng ta mọi lẽ sống trên đời: chia sẻ, yêu thương, biết hy sinh và làm những điều thiện. Chính vì lẽ đó, sách hiển nhiên trở thành một nhu cầu cần thiết cho mỗi người và cả xã hội. Trong đó, bộ phận giới trẻ chính là nguồn sức mạnh của xã hội, là những con người đầy nhiệt huyết, sống để cống hiến hết mình. Vì thế, việc luôn trang bị cho giới trẻ lượng kiến thức và tinh thần không ngừng học hỏi là vô cùng cần thiết. Muốn vậy, ta phải tìm kiếm trong sách vở. Tuy nhiên, đứng trước thời đại công nghệ kỹ thuật và nhiều nhu cầu giải trí khác nhau. Sách có còn là sự lựa chọn hàng đầu trong lòng họ hay không? Thực trạng về việc đọc sách trong một bộ phận người trẻ hiện nay như thế nào? Đây là nguyên nhân dẫn đến việc đó? Và đâu là giải pháp để đưa sách gần gũi hơn với mỗi người?

Để trả lời những câu hỏi trên là mục đích nghiên cứu của đề tài này.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

a. Đối tượng nghiên cứu: Sinh viên là đại diện cho giới trẻ có nguồn tri thức nhất định, được trau dồi qua từng cấp bậc của hệ thống giáo dục Việt Nam. Bộ phận sinh viên sẽ phản ánh rõ nhiều mặt của văn hóa đọc hiện nay. Trong đó, sinh viên các ngành báo chí, khoa học xã hội liên quan rất nhiều đến việc đọc, viết, cũng như đưa kiến thức và hiểu biết của mình đến với số đông công chúng. Cho nên đối tượng nghiên cứu của đề tài này sẽ là **vấn đề đọc sách của sinh viên.**

b. Phạm vi nghiên cứu: Do thời gian và năng lực có hạn, giới hạn của đề tài chỉ khuôn trong phạm vi sinh viên nói chung, phân thống kê, khảo sát chủ yếu thực hiện với sinh viên khóa K16, Khoa Quan hệ công chúng và Truyền thông, Trường đại học Văn Lang.

4. Phương pháp nghiên cứu

Để tiến hành đề tài, chúng tôi sử dụng những phương pháp sau:

- Phương pháp khảo sát, thống kê, phân loại
- Phương pháp phân tích, so sánh
- Phương pháp hệ thống, tổng hợp khái quát

5. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của đề tài

Ý nghĩa khoa học: Đề tài sử dụng những phương pháp nghiên cứu phù hợp để khảo sát, miêu tả, phân tích và đi đến những nhận định khái quát vấn đề. Thành công của đề tài sẽ là một công trình khoa học nhỏ nhưng góp phần vào việc gìn giữ, phát triển văn hoá đọc trong đời sống sinh viên và đời sống cộng đồng.

Ý nghĩa thực tiễn: Sự thành công của đề tài rất có giá trị thực tiễn, bởi vì đối với sinh viên ngành truyền thông, việc hiểu rõ tầm quan trọng của việc đọc sẽ giúp mỗi cá nhân tự giác học hỏi, trau dồi kiến thức, tự hoàn thiện bản thân cũng như góp phần phát triển văn hóa đọc ở Việt Nam trong tình hình hiện nay.

NỘI DUNG

I. LỊCH SỬ VÀ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN CỦA VĂN HÓA ĐỌC TẠI VIỆT NAM

1.1. Khái niệm:

Văn hoá đọc là một khái niệm có hai nghĩa: **nghĩa rộng** và **nghĩa hẹp**.

- Ở **nghĩa rộng**, văn hóa đọc là ứng xử đọc, giá trị đọc và chuẩn mực đọc của mỗi cá nhân, của cộng đồng xã hội và của các nhà quản lý và cơ quan quản lý nhà nước.

- Ở **nghĩa hẹp**, văn hóa đọc là ứng xử, giá trị và chuẩn mực đọc của mỗi cá nhân. Ứng xử, giá trị và chuẩn mực này cũng gồm ba thành phần: thói quen đọc, sở thích đọc và kỹ năng đọc.

1.2. Vị trí, ý nghĩa, tác dụng của văn hoá đọc đối với đời sống con người

Đọc sách để hiểu biết, nắm vững tri thức. Đọc sách để làm giàu về kinh tế.

Một chuyện không phải bàn cãi, nền kinh tế tri thức là quan trọng nhất trong thế kỷ XXI này. Giá trị 1 ngày hay 1 giờ lao động từ bộ não là vô biên trong khi cùng thời gian đó, giá trị từ sức lao động chân tay thấp hơn rất nhiều.

Một ví dụ mà ai cũng phải giật mình (mặc dù có thể đã biết) là cậu sinh viên Mark Zuckerberg đi vay 1 nghìn đô la Mỹ và lập ra Facebook để rồi Facebook ngày nay có giá 60 tỷ đô la. Có mấy ai biết rằng, Zuckerberg đọc rất nhiều, có vốn hiểu biết đáng kính nể và anh làm việc miệt mài. Còn biết bao tấm gương thành công nhờ đọc sách nữa minh chứng cho sức mạnh của kinh tế tri thức.

1.3. Lịch sử và sự phát triển của văn hóa đọc sách tại Việt Nam

Văn hóa đọc sách Việt Nam trong lịch sử chủ yếu chịu ảnh hưởng lớn của hai nền văn minh: văn minh Trung Hoa và văn minh phương Tây. Kể từ khi chế độ khoa cử ở Việt Nam bị dẹp bỏ, ảnh hưởng của văn minh Trung Hoa đối với văn hóa đọc sách ở Việt Nam cũng phai nhạt dần. Giới trí thức bắt đầu quen với sách đọc từ phương Tây, hoặc là được viết theo cách hành văn phương Tây. Xu thế ấy vẫn được duy trì cho đến tận ngày nay. Do đó, khi bàn về văn hóa đọc ở Việt Nam hiện nay, tức là chúng ta đang bàn đến văn hóa đọc chịu ảnh hưởng từ phương Tây là chính.

Trong quá khứ, văn hóa Việt Nam chủ yếu phát triển tư duy hình tượng hơn là tư duy diễn dịch liền mạch. Biểu hiện cụ thể nhất của sự phát triển tư duy hình tượng đó là những tác phẩm thi ca nở rộ và nổi trội hơn rất nhiều so với truyện ngắn và đặc biệt là tiểu thuyết. Bên cạnh đó, Việt Nam chịu

ảnh hưởng mạnh mẽ của Nho giáo Trung Hoa - nền văn hóa của chữ tượng hình. Trong nhiều thế kỷ, lối hành văn của cha ông ta đa phần là thơ từ và các bài văn biền ngẫu. Tuy nhiên, ở Trung Hoa vẫn phát triển tư duy liên mạch logic mà biểu hiện là các tác phẩm tiểu thuyết Minh Thanh đã đạt tới đỉnh cao. Trong khi đó ở Việt Nam, tác phẩm tiểu thuyết lớn nhất thời Trung đại chỉ có “Hoàng Lê nhất thống chí” vẫn còn mang đậm màu sắc của chép sử, chủ yếu ở dạng liệt kê thông tin.

Do thiếu khả năng diễn dịch logic, nên môi trường thông tin ở Việt Nam bị rơi vào tình trạng hỗn loạn và thiếu tính học thuật. Đã từng có thời kỳ khi văn hóa Pháp vào Việt Nam, rất nhiều nhà nghiên cứu như Phạm Quỳnh, Đào Duy Anh, Trần Đức Thảo... đã cố gắng gây dựng nền học thuật ở Việt Nam. Tuy nhiên, công cuộc này bị gián đoạn trong suốt thời gian chiến tranh. Tới giai đoạn sau chiến tranh, Việt Nam lại phải đối diện với nhiều khó khăn trong phát triển kinh tế-xã hội, trong khi nguồn lực dành cho giáo dục và nghiên cứu học thuật còn hạn chế. Những điều kiện khách quan đó đã khiến văn hóa đọc của đại chúng ít nhiều bị giới hạn.

Giữa bối cảnh như vậy, làn sóng Internet cùng thói quen tư duy chấp nối của thế giới ồ ạt dội vào đã đem lại những tác động hỗn độn cả tốt lẫn xấu trong văn hóa đọc của người Việt. Người ta trở nên quen với cách đọc dễ dãi, hời hợt. Điều đáng lo ngại hơn nữa là hiện nay, thậm chí kiểu tư duy hình tượng cũng dần bị thui chột vì lối sống gấp gáp không cho phép chúng ta có thời gian tìm hiểu sâu, chiêm nghiệm và hưởng thụ vẻ đẹp của ngôn từ. Trong giới thanh niên không còn nhiều người yêu mến ca dao, dân ca, và càng bị hạn chế về tư duy logic liên mạch để tiếp cận những cuốn sách ra đời trong thời kỳ cận đại và hiện đại, vốn là những tinh hoa ẩn đằng sau hầu hết những thành tựu tiên bộ của những xã hội văn minh và phát triển.

1.4. Tình hình văn hoá đọc ở Việt Nam

1.4.1. Mặt tích cực:

Có người đã thống kê số sách được đưa vào xuất bản tăng khoảng 10%/năm. Năm 1975 chỉ chưa đầy 4.000 tên sách, đến nay có khoảng

26.000 tên sách được xuất bản hàng năm, cùng với 400 đầu báo và tạp chí khác nhau.

Hệ thống thư viện công cộng được tự động hoá thành thư viện điện tử/thư viện số. Hệ thống thư viện ngày càng nhiều, phát triển không chỉ ở các thành phố lớn mà còn ở các tỉnh nhỏ, huyện, xã với quy mô ngày được mở rộng về số lượng sách, cơ sở vật chất,... Ngoài ra, còn có thư viện phổ thông, thư viện đại học, thư viện quân đội, thư viện tư nhân, thư viện gia đình ngày được chú trọng.

Sự xuất hiện của Internet đảm bảo cho chúng ta một khối lượng thông tin, kho tàng tri thức khổng lồ. Bên cạnh đó là một phương pháp đọc vô cùng hiện đại. Trong nhiều năm trở lại đây xuất hiện một loạt tạp chí với mục đích giới thiệu, hướng dẫn đọc như: *Tạp chí Xuất bản Việt Nam*, *Người đọc sách*, *Sách và Đời sống* của cơ quan quản lý nhà nước, của hội nghề nghiệp và của nhà xuất bản lớn cho công chúng rộng rãi. Đồng thời trên các phương tiện truyền thông đại chúng như vô tuyến truyền hình, đài truyền thanh, các báo hàng ngày, báo tuần, tạp chí cũng có giới thiệu, hướng dẫn đọc xuất hiện nhiều hơn trước đây.

Hàng năm, các hội chợ sách diễn ra trên khắp cả nước, tạo điều kiện để người dân dễ dàng tiếp cận với sách nhiều hơn với giá tiết kiệm, thu hút rất nhiều đối tượng đọc giả.

1.4.2. Mặt hạn chế

Sự phân bố tài liệu đọc giữa thành thị và nông thôn còn rất chênh lệch, nghèo nàn về số lượng, nội dung ở nông thôn và xu hướng phù hợp với đối tượng có thu nhập cao ở thành thị. 80% là sách giáo khoa và giáo trình.

Qua khảo sát sơ bộ, rất đáng tiếc là phần đông trong dân số Việt Nam (là nông dân) vẫn chưa có điều kiện đọc sách. Vì các lý do khác nhau, số lượng sách họ đọc hằng năm còn rất thấp. Và nếu cứ với tình trạng này thì sự chênh lệch giữa thành phố và nông thôn về cả dân trí lẫn kinh tế ngày càng chênh lệch. Theo thống kê, năm 2009 Việt Nam xuất bản 25.589 đầu sách và 273,583 triệu bản sách. Mỗi người trung bình mua 3,3 cuốn sách và

đọc 2,8 cuốn (trong đó khoảng 80% là sách giáo khoa). Như vậy là người Việt chúng ta mua sách ít, đọc không nhiều. Còn thư viện ư? Đến năm 2010, *"phần đầu đưa sách về đến cấp huyện và đưa sách đến phần lớn các xã để đạt chỉ tiêu 6 bản sách/người/năm"*. Như vậy, dựa vào hai con số từ ngành xuất bản và thư viện, chúng ta có thể tự đánh giá về văn hóa đọc hiện tại.

Số lượng tên sách xuất bản ngày một nhiều nhưng chất lượng chưa cao, còn xu hướng chạy theo lợi nhuận, thiếu định hướng được rõ rệt trên hai bình diện nâng cao và phổ cập kiến thức.

Công tác tuyên truyền hướng dẫn đọc, các chương trình khuyến đọc diễn ra chưa thường xuyên, thiếu tính hấp dẫn và sự đa dạng.

Các tạp chí hướng dẫn đọc tuy được xuất bản nhiều nhưng vẫn chưa được quần chúng biết đến rộng rãi, phổ biến. Các hội chợ sách hàng năm vẫn chưa đến được với các tỉnh nhỏ mà chỉ tập trung ở các thành phố lớn. Sự ra đời của Internet cùng với sự phát triển của nền kinh tế làm thói quen đọc sách của người dân bị mai một, thay vào đó là du lịch, phương tiện nghe nhìn, game online,...

Công tác giảng dạy ảnh hưởng ít nhiều đến thói quen đọc sách của học sinh, sinh viên. Phương pháp còn khô cứng, gò bó và khuôn khổ, chương trình học quá tải không cho học sinh sinh viên có nhiều thời gian để tự học và đọc.

II. KHẢO SÁT THÓI QUEN ĐỌC SÁCH CỦA SINH VIÊN KHOA PR, TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN LANG

2.1. Tình hình đọc sách của sinh viên nói chung

Không thể phủ nhận rằng trong thời gian gần đây, nhiều bạn trẻ đã trở nên quan tâm đến sách hơn. Điều đó cũng thể hiện ở việc tại các quầy sách báo, các cửa hàng sách cũ đang rất được nhiều bạn trẻ lui tới. Vậy có thể coi đó là một tín hiệu đáng mừng khi mà trước đó, nhiều bài báo, lời nhận xét của các chuyên gia đều phản ánh về tình trạng lười đọc trong giới trẻ hiện đại. Dù thế nào, đọc sách vẫn là nhu cầu lớn của giới trẻ. Nhưng dù vậy, tình hình đọc sách diễn ra không mấy khả quan do một số nguyên nhân sau đây:

2.1.1. Đọc sách vì không biết làm gì

Tuấn (Trường đại học Giao thông Hà Nội) luôn khiến các bạn cùng phòng kí túc khâm phục vì khả năng đọc sách của cậu. Lúc nào cũng đọc, đọc thâu đêm suốt sáng, đọc quên ăn quên ngủ. Và các bạn của Tuấn không khỏi thắc mắc là tại sao Tuấn rất lười học, có khi cả tuần không lên lớp một buổi nào mà cậu lại ham đọc sách như vậy. Đến khi được hỏi, Tuấn mới trả lời hồn nhiên, cậu tìm đến với sách đơn giản là vì không biết phải làm gì để giết thời gian cả. Chính vì không chịu lên giảng đường, cũng không có quá nhiều bạn để đi chơi nên thời gian trống của Tuấn là rất nhiều. Chơi điện tử, ngủ... thì cũng chán. Cuối cùng, cậu tìm đến sách như là cách cuối cùng để giết thời gian. Ban đầu chỉ là vài cuốn truyện, vài cuốn tiểu thuyết võ hiệp mà có khi cậu đọc lai rai cả tuần mới xong. Lâu dần thì đọc sách vô hình trung đã tạo thành cho cậu một thói quen. Thế là thay vì những cuốn giáo trình, cậu đến với các tiểu thuyết võ hiệp dài kì của Trung Quốc và những cuốn tiểu thuyết trinh thám của phương Tây...

Đọc sách nhiều, nhưng Tuấn lại chứng minh cho mọi người thấy một điều rằng đọc sách quá nhiều đôi khi lại là cả một sự tai hại. Theo những cuốn tiểu thuyết, Tuấn trở thành một người ảo tưởng nặng. Nói chuyện, bàn luận với bạn bè về bất cứ lĩnh vực gì Tuấn cũng đem những điều trong sách ra để nói. Và bạn bè Tuấn đều cùng chung một cảm nhận rằng Tuấn sống rất thiếu thực tế. Không những thế, cậu luôn lấy hình mẫu nhân vật Dương Quá trong tiểu thuyết “Thần điêu đại hiệp” làm hình mẫu lí tưởng nhất và cho rằng phải như Dương Quá mới đúng là nam nhi.

Lang thang dọc các phòng trong nhiều kí túc xá và các phòng trọ, người viết mới cảm nhận được phong trào đọc sách đang lên. Sách có thể mua, mượn ở thư viện hay cách đơn giản nhất là đọc trên mạng. Nhưng để tìm được một người đọc sách để tìm kiếm những giá trị tri thức mà sách mang lại quả thật là rất khó. Hầu hết các bạn tìm đến sách đều vì mục đích giải trí, giết thời gian là chính. Cũng chính vì thế mà sách các bạn đọc đều là những

cuốn sách viết theo kiểu giải trí, câu khách như các tiểu thuyết lãng mạn của Quỳnh Dao, tiểu thuyết võ hiệp Kim Dung...

2.1.2. Đọc sách theo phong trào

Cách đây mấy năm, hai cuốn nhật ký của liệt sĩ Đặng Thùy Trâm và liệt sĩ Nguyễn Văn Thạc đã trở thành một hiện tượng và nhanh chóng trở thành cuốn sách “*gối đầu giường*” của giới trẻ. Những tâm sự người lính, những khắc họa rõ nét về chiến tranh và đặc biệt là những khó khăn, gian khổ của những người đã sớm phải chôn vùi tuổi thanh xuân nơi trận mạc đã tạo ra sức hút mãnh liệt đối với giới trẻ. Và chắc chắn rằng sau khi đọc xong các tác phẩm đó, những bạn trẻ sẽ học hỏi được rất nhiều, nhất là về lí tưởng sống.

Sau hai cuốn nhật ký đó là rất nhiều cuốn sách, đủ các thể loại của các tác giả trong và ngoài nước cũng lập tức tạo được cơn sốt đối với giới trẻ như tập truyện ngắn “*Bóng đèn*” của tác giả Đỗ Hoàng Diệu hay những truyện dài “*Xin lỗi, em chỉ là con đĩ*”, “*Yêu anh hơn cả tử thần*” của tác giả Tào Đình (Trung Quốc), “*Rừng Na Uy*” của tác giả Murakami (Nhật Bản)...

Không thể phủ nhận khi đã tạo thành một trào lưu thì nó sẽ khiến cho giới trẻ tìm đến sách nhiều hơn và góp phần làm giảm căn bệnh “*lười đọc*” vẫn đang tồn tại trong giới trẻ. Nhưng trong số rất nhiều người đi theo những trào lưu đó, có mấy người sẽ cảm nhận được giá trị của tác phẩm hay khi trào lưu qua đi, câu đối thoại về quyển sách đó chỉ đơn giản và duy nhất là hỏi: “*Đọc chưa?*” và trả lời: “*Đọc rồi*”.

Đặc biệt hơn nữa, với những người đọc sách thực sự vì đam mê và có vốn hiểu biết thì chắc chắn sẽ tìm được sự lựa chọn hợp lí khi quyết định đi hay không đi theo trào lưu đó bởi trong vô vàn những tác phẩm tạo nên cơn sốt đó, không phải tác phẩm nào cũng phù hợp. Nhất là khi vấn đề “*tình dục*” đang được các tác giả hướng đến như một thứ “*gia vị*” để tăng sức hấp dẫn cho cuốn sách.

Khi được hỏi lí do tại sao lại tìm đến những cuốn sách đang “*nóng*” trên thị trường, V. (Đại học Sư phạm Tp.HCM) đã trả lời thẳng thắn rằng cô đọc

những cuốn sách đó vì thấy nhiều người cũng tìm đọc. Và hơn nữa, phải đọc những cuốn sách đó cô mới cảm thấy bằng bạn bằng bè và cũng là cách cô theo kịp thời đại.

Chung một câu trả lời như V, nhiều bạn trẻ cũng đang tự huyễn hoặc mình rằng cứ đọc những cuốn sách theo phong trào mới là sành điệu, là đúng thời đại. Đọc để theo trào lưu và nguy hiểm hơn là không có sự chọn lọc chính là hiện tượng dễ thấy ở đại đa số giới trẻ và đôi khi chính điều đó sẽ tạo thành một căn bệnh còn nguy hiểm hơn cả bệnh lười đọc. Đó là chưa kể nếu cuốn sách trở thành trào lưu mà không mang những nội dung, giá trị phù hợp thì sẽ tạo ảnh hưởng xấu đối với suy nghĩ, tư tưởng của giới trẻ.

2.1.3. Thư viện là nơi dành cho ngày thi

Theo số liệu thống kê, năm 2010 của Thư viện Quốc gia Hà Nội, số lượt bạn đọc là 268.983 người trong đó sinh viên là 187.862 lượt. Cũng theo số lượng thống kê, sinh viên chỉ lên thư viện học đông nhất vào thời gian thi cử, còn vào những ngày thường số lượng là rất ít. Vào những ngày thi cử, từ thư viện trường tới thư viện quốc gia luôn luôn trong tình trạng quá tải. Vào mùa ôn thi, nhiều bạn sinh viên trường Tự nhiên và Nhân văn luôn tới trường từ sớm để tranh thủ tìm chỗ ngồi. Đến muộn thì không còn chỗ trống nào để ngồi.

Thế nhưng, vào những ngày thường, các thư viện luôn vắng người. Bạn Toàn (sinh viên Đại học Quốc gia Tp.HCM) cho biết: *“Khi nào thi mới cần lên thư viện để tìm sách đọc còn vào những ngày bình thường, lên thư viện đọc sách thì thà đi chơi hay ở nhà ngủ còn hơn”*.

Cùng suy nghĩ với Toàn, nhiều bạn sinh viên cho biết họ rất ít khi lên thư viện vì lên đây không thể tập trung học được vì nhiều bạn khác nói chuyện quá to hoặc ngủ gục trên bàn khiến người bên cạnh không thể tập trung được.

Anh Việt, phòng phục vụ bạn đọc tại Thư viện Quốc gia, cho biết: *“Hầu như các bạn sinh viên lên thư viện đọc sách mang tính chất đối phó để vượt qua kì thi, phục vụ cho công việc học tập chứ không có ý đọc để nghiên*

cứu, tìm hiểu sâu cho việc mai đây ra trường. Bên cạnh đó, những cuốn sách hay có thể làm thay đổi cuộc đời, tư duy thì chẳng bao giờ họ động tới”.

Điều này cho thấy văn hóa đọc trong sinh viên đang dần bị mai một. Để văn hóa đọc được nhân rộng và phát triển hơn, cần có những biện pháp cụ thể kích thích niềm đam mê đọc sách của sinh viên, có như vậy văn hóa đọc mới được nhân ra rộng rãi.

2.1.4. Biết lựa chọn đâu sách, tìm đến giá trị đích thực của sách

Tuy việc đọc sách đang bị mai một đối với nhiều sinh viên hiện nay, nhưng không phủ nhận một điều rằng vẫn đang còn một bộ phận những bạn trẻ đến với sách với niềm say mê thực thụ và luôn có ham muốn học hỏi, nghiên ngẫm những cuốn sách mà các bạn đã đọc.

Quyền (Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn Tp.HCM) có một sở thích là đi mua sách. Là nhà báo tương lai cho nên với Quyền việc đọc nhiều là vô cùng cần thiết, chính vì thế những khi có tiền, cậu lại đến các tiệm sách để tìm mua những cuốn sách mà cậu cho là có ích. Văn học Việt Nam, văn học nước ngoài, kể cả những cuốn sách được cho là “bác học” cậu vẫn mua về đọc. Và điều quan trọng nữa là Quyền luôn có sự chọn lọc các tác phẩm. Qua những cuốn sách, Quyền đã học hỏi được rất nhiều về ngôn ngữ, về cách viết và cả giá trị nội dung, tri thức của những cuốn sách mà cậu đã đọc qua.

Lan (Trường đại học Ngoại thương Tp.HCM) cũng thế. Từ nhỏ cô đã thừa hưởng niềm đam mê sách của ba cô, một giáo viên dạy văn. Chính vì thế mà Lan đọc sách và giữ sách rất cẩn thận. Lan tâm sự rằng cứ mỗi khi đọc sách, cô như bước vào một thế giới riêng và khi đọc xong, những gì cô cảm nhận được cô đều ghi ra giấy. Đọc sách có khoa học, và giá trị của những cuốn sách đã được Lan cụ thể hóa qua vốn kiến thức mà bạn bè luôn ca ngợi. Hơn thế nữa, trong các cuộc thi, môn văn của cô đều đạt điểm rất cao. Và tất nhiên, vốn sống và khả năng sử dụng ngôn ngữ của Lan cũng tỉ lệ thuận với những cuốn sách cô đọc.

Vậy những “**hạt vàng**” như thế trong cái được gọi là văn hóa đọc trong giới trẻ Việt Nam có thực sự nhiều? Có thể khẳng định là không ít, nhưng vẫn ít hơn những “**hạt sạn**”. Đó là những điều cần phải suy ngẫm để xác định được hướng đi đúng đắn cho văn hóa đọc ở nước ta, bởi nếu như đi chệch hướng, việc đọc nhiều khi lại gây tác động xấu, trái ngược với những gì tốt đẹp mà sách mang lại.

2.2. Tình hình đọc sách của sinh viên Khoa PR, Trường đại học Văn Lang (xem bảng Phụ Lục)

Với đề tài “VĂN HOÁ ĐỌC TRONG ĐỜI SỐNG SINH VIÊN KHOA PR, TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN LANG”, tôi đã khảo sát 300 bạn sinh viên của các khoá trong đó có 100 bạn của khoá K16PR. Từ những số liệu thống kê thực tế, các câu hỏi phỏng vấn, các biểu đồ phân tích, đánh giá, chúng tôi đã rút ra được một số vấn đề sau:

Thực trạng đọc sách ở khoa PR

Các bạn trẻ khi được hỏi “Bạn có thích đọc sách không?”, thì 68% đã trả lời CÓ và 32% câu trả lời là KHÔNG. Con số 32% khiến chúng ta thấy sách đang có nguy cơ bị lãng quên, trong khi đó sách là nguồn học tập quan trọng của hầu hết các bạn. Việc đọc một cuốn sách, các bạn cho là bị mất nhiều thời gian, còn các hoạt động phong trào ngoài sách (đối với các bạn) vẫn là hấp dẫn hơn.

Các bạn đọc sách để giải trí là chủ yếu.

Internet bùng nổ, sách không còn là lựa chọn hàng đầu của các bạn trong việc tìm kiếm thông tin. Chỉ có 10% các bạn biết rằng ngày 23/4 hàng năm được xem là ngày *Sách và bản quyền thế giới* (hay còn gọi là ngày *Đọc sách thế giới*). Các bạn ít quan tâm đến những thông tin về sách cũng như không quan tâm đến việc sách có bản quyền có ý nghĩa như thế nào trong một xã hội hiện đại, khi mà công sức lao động của tác giả và ekip xuất bản ngày càng được coi trọng. Điều này cũng khó trách được khi Việt Nam chúng ta là một trong những quốc gia vi phạm bản quyền trong nhiều lĩnh vực nhất thế giới.

Bên cạnh đó vẫn có nhiều ý nghĩ tích cực khi thấy rằng, việc cầm trên tay một cuốn sách vẫn thú vị hơn là cầm một chiếc máy đọc, và sách vẫn có nhiều điều để các bạn học tập. Và lựa chọn hàng đầu của các bạn trẻ ngày nay là những quyển tiểu thuyết hay truyện tranh, tiêu chuẩn để mua một quyển sách không đơn thuần là nội dung hay cảm thấy nó có ích cho mình mà còn có thêm rất nhiều yếu tố thương mại như ảnh bìa, tác giả, giá cả,...

Nguyên nhân của việc lười đọc

- Thứ nhất, văn hóa nghe nhìn đang chiếm phần ưu thế hơn văn hóa đọc sách. Các thiết bị nghe nhìn hiện đại như điện thoại, máy nghe nhạc, TV, Internet,... rất phổ biến và tiếp cận sâu rộng đến giới trẻ. Sự tiện ích của chúng làm cho sinh viên dần quên mất đi sự tồn tại của sách. Nhiều sinh viên nghĩ rằng, chỉ cần tra cứu trên mạng là sẽ có tất cả, sách không còn là công cụ hữu dụng duy nhất như trước nữa.

- Thứ hai là mặt thời gian, nhiều người cho rằng không còn thời gian để nhâm nhi đọc sách như ngày xưa nữa. Các hoạt động giải trí khác chiếm nhiều thời gian của họ. Đây là thời đại sống một cách không phải chờ đợi, sống phải chủ động, thời gian là vàng, và việc đọc sách khiến các bạn tiêu tốn khá nhiều thì giờ. Họ phải cạnh tranh, chạy đua với thời gian để vừa đi học vừa kiếm tiền, nên việc đọc sách đối với họ là điều không tưởng.

- Thứ ba, giá cả của một cuốn sách cũng là vấn đề đáng quan tâm vì giá nhiều cuốn sách khá đắt đỏ. Việc bỏ tiền để mua sách cũng tạo một tâm lý khiến bạn đọc trở nên ngại tiếp xúc với sách hơn. Thêm nữa, khi thị trường sách xuất bản ngày càng ào ạt, cũng là lúc xuất hiện nhiều cuốn sách không chất lượng. Và việc chọn mua một cuốn sách hay cũng là vấn đề gây khó khăn để các bạn tiếp xúc với sách.

- Cuối cùng, với các áp lực học tập và phương pháp giảng dạy khô cứng, gò bó theo khuôn khổ từ các cấp Trung học phổ thông, các bạn cũng sẽ ít có cơ hội tìm tòi và đọc sách. Các cuốn sách mang nhiều giá trị giải trí như truyện tranh lại được lựa chọn nhiều hơn những cuốn sách phục vụ cho chuyên ngành, học tập, hay kỹ năng sống.

III. GIẢI PHÁP KHẮC PHỤC

3.1. Tác động vào nhận thức của sinh viên

Muốn đất nước phát triển, chúng ta cần những trí thức, trong đó mỗi người phải hội đủ ba chữ "thức". Đầu tiên là kiến thức (thu nhận từ sách, cuộc sống), nhưng kiến thức cũng không quan trọng bằng cách thức (cách làm thật) và cuối cùng, quan trọng hơn cả là nhận thức. Chúng ta cần thay đổi nhận thức về văn hóa đọc ở quy mô toàn dân. Đọc sách phải trở thành nhu cầu bình thường của cuộc sống.

3.2. Trang bị “thiết bị lọc” cho người đọc

Bằng kinh nghiệm và khảo sát riêng trong quá trình làm việc của mình, tôi thấy rằng, bạn đọc của chúng ta vẫn còn một bộ phận thích đọc những sách thuộc nhóm "lá cải". Những cuốn sách liên quan đến sex, vụ án và chém giết, chuyện giật gân, chuyện tranh nhiều hình, ít chữ. Rất may mắn là chúng ta cũng thấy nhiều nhóm bạn đọc tâm huyết với sách, tri thức, tìm đọc những tác phẩm có chất lượng, mang những giá trị cả vật chất lẫn tinh thần cho chính mình và xã hội. Chúng ta sẽ đồng ý với nhau rằng, nếu ta đọc gì, xem gì thường xuyên, chắc chắn ta bị ảnh hưởng. Vậy nên, chọn sách để đọc, chọn phim để xem, chọn chương trình để giải trí vô cùng quan trọng.

Để làm được điều này vai trò của các nhà xuất bản, các công ty sách, các thư viện và cả các nhà sách là "đầu lọc" đầu tiên để chọn sách giúp bạn đọc. Chính những người làm ra và mang sách đến tay bạn đọc cần nêu cao hơn trách nhiệm của mình. Bởi sách là văn hóa, là tri thức, là tương lai của chính chúng ta và cả xã hội. Nếu vì lợi nhuận mà ai đó, cơ quan nào đó nhắm mắt làm liều thì lợi bất cập hại, kiếm được ít tiền nhưng cái hại thì lớn hơn nhiều.

Một con số cũng làm không ít người suy nghĩ: Thế giới hiện nay có khoảng 2 tỷ người dùng máy tính và Internet. Ở Việt Nam, con số này là 31% dân số. Đây chính là hai mặt của cuộc sống. Internet rất thuận tiện, nhưng mặt khác nó có thể dẫn ta đi về "bóng tối" nếu ta đọc, xem những thứ độc hại. Tôi muốn nhấn mạnh đến nhóm các bạn trẻ vì có đến 20 triệu dân

Việt Nam thuộc nhóm tuổi "teen" (từ 10 đến 20 tuổi). Nếu các em không được trang bị những "thiết bị lọc", nếu không được người lớn hướng dẫn thì có thể sa ngã và không kiểm soát được mình.

Đọc sách in rất tốt. Đọc sách điện tử (bản pdf hay các định dạng khác) cũng rất tốt. Ngày nay đã có cả sách nói. Đọc bằng hình thức nào, ở đâu cũng không quan trọng bằng đọc cái gì. Nếu đã chọn được sách có giá trị để đọc thì dù có đọc ở thư viện hay ở nhà, đọc sách in hay trên máy tính cũng đều tốt cả. Chỉ sợ nhất là nguy hiểm rằng không có thời gian và đọc những cuốn sách không có giá trị, nhất là sách lậu.

3.3. Một số đề xuất khác

- Tổ chức Tháng đọc quốc gia vào tháng 8 hàng năm (thời gian này học sinh, sinh viên đang được nghỉ hè). Mục đích nhằm xây dựng thói quen đọc sách trong dân chúng, nhất là trong tầng lớp thanh thiếu niên - tương lai của đất nước và tôn vinh những người viết sách, những người đọc sách.

- Đi kèm theo tháng đọc sách là tổ chức các Hội chợ sách không chỉ ở Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh mà tổ chức trên 64 tỉnh thành trong cả nước, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho người dân được tiếp cận với sách mới.

- Tổ chức các cuộc thi đọc sách trên quy mô quốc gia gắn liền với hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Hội Cựu Chiến binh Việt Nam, Hội Nông dân...

- Xây dựng một chương trình giáo dục kỹ năng đọc trong môi trường truyền thống và môi trường điện tử để giảng dạy không chỉ ở các trường đại học mà còn tổ chức giảng dạy cho trẻ em ngay khi cấp sách tới trường cho tới bậc đại học. Tinh thần chủ đạo là đọc có phê phán và sáng tạo.

- Xây dựng một đội ngũ những nhà viết sách có chất lượng cao trên hai loại sách: sách nghiên cứu và sách phổ cập thuộc mọi lĩnh vực khoa học kỹ thuật, văn hoá xã hội, kinh tế, tôn giáo,... nhưng trước hết, ưu tiên phát triển các lĩnh vực kinh tế, văn hoá, xã hội đặc thù Việt Nam nhằm phát triển tri thức Việt Nam và nâng cao dân trí ngang tầm các nước tiên tiến trong khu

vực và quốc tế. Đồng thời, có chế độ ưu đãi đối với họ nhằm có được những cuốn sách có chất lượng cao và được xuất bản với giá cả hợp với túi tiền của công chúng. Chọn lọc có hệ thống các tác phẩm tiêu biểu về các lĩnh vực khoa học kỹ thuật, văn hoá xã hội, kinh tế, y học của thế giới để dịch sang Việt ngữ.

- Xây dựng một đội ngũ các nhà viết sách cho thanh thiếu niên có chất lượng cao. Đồng thời có chế độ ưu đãi đối với họ để có được những cuốn sách thanh thiếu niên được xuất bản đẹp và giá rẻ. Nhà nước cần có chính sách trợ giá cho các loại sách viết cho thanh thiếu niên, đặc biệt là những thiếu niên nghèo, thanh thiếu niên sống ở vùng sâu vùng xa.

- Hàng năm trao các giải thưởng sách cho các tác giả viết sách, hoạ sĩ trình bày, nhà in có sách được xuất bản trong năm đạt trình độ cao về nội dung và hình thức thuộc mọi lĩnh vực tri thức ở hai trình độ nghiên cứu và phổ cập, kể cả sách dịch đạt chất lượng cao.

- Nhà nước đầu tư hơn nữa cho các hệ thống thư viện, đặc biệt là hệ thống thư viện phổ thông (cơ quan giáo dục ngoài nhà trường, nơi học tập suốt đời cho mọi công dân). Thư viện trường học có đủ kinh phí hoạt động và phát triển, đảm bảo cho các em học sinh được sử dụng thư viện trường học như một công cụ học tập có hiệu quả và quan trọng hơn là xây dựng thói quen đọc và giáo dục kỹ năng đọc, kỹ năng khai thác tri thức trong thư viện, kể cả khai thác tri thức trong môi trường điện tử.

- Tổ chức tiến hành nghiên cứu định kỳ về thực trạng đọc trong xã hội làm cơ sở xây dựng các kế hoạch dài hạn phát triển toàn diện và đồng bộ văn hoá đọc, nhằm xác định thực trạng dân chúng đang đọc như thế nào? Bao nhiêu phần trăm dân chúng có thư viện cá nhân? Họ có mua sách không? Mua bao nhiêu cuốn sách trong một năm ở những gia đình có thu nhập thấp, ở những gia đình có thu nhập trung bình và ở những gia đình có thu nhập cao? Họ sử dụng thư viện công cộng và các hệ thống thư viện khác như thế nào (bao nhiêu phần trăm trong dân chúng). Ai là người giới thiệu

sách cho họ đọc (nhân viên thư viện, người bán sách, bạn bè, cha mẹ, thầy cô giáo...). Trong mỗi gia đình cha mẹ có đọc cho con cái nghe không?

- Tổ chức, đưa vào hoạt động và nuôi dưỡng một Trung tâm nghiên cứu về đọc ở Thư viện Quốc gia Việt Nam, để tiếp thu các thành tựu nghiên cứu đọc thế giới (hiện nay rất phát triển và đạt nhiều thành tựu quan trọng) và phát triển nghiên cứu đọc ở Việt Nam. Gia nhập và tham gia vào các hoạt động Hội Đọc Quốc tế (The International Reading Association-IRA).

- Khuyến khích và phát triển các hội nghề nghiệp liên quan tới đọc như Hội Tác gia, Hội Xuất bản, Hội Thư viện, Hội Thông tin tư liệu... Khuyến khích các nhà kinh doanh thành đạt tài trợ cho các hoạt động phát triển văn hoá đọc như in sách phổ cập, trao giải thưởng sách hàng năm, thi đọc sách, cung cấp sách cho các trẻ em nghèo, trẻ em ở vùng sâu vùng xa, tổ chức Ngày đọc sách thế giới (23/4 hàng năm), tôn vinh các bậc cha mẹ đọc cho con nghe, tôn vinh những người tự học thành đạt...

Để văn hóa đọc phát huy tầm ảnh hưởng của mình, có sức hấp dẫn đông đảo bạn đọc, một vấn đề rất quan trọng đặt ra là phải có nhiều tác phẩm đọc đa dạng, phong phú bổ ích và hấp dẫn. Muốn cho trẻ em ham đọc sách, thoát nghiện trò chơi điện tử thì phải có sách hay cho các em đọc. Dư luận đã lưu ý còn quá nhiều truyện tranh nhiều tập lôi cuốn các em xem tranh hơn là đọc. Những lời thoại có dòng chữ ngắn ngủi, lí nhí nhiều khi lại thô thiển. Mặc dù, công tác xuất bản những năm gần đây có rất nhiều cố gắng, đưa ra thị trường nhiều loại sách đa dạng, trong đó có những cuốn sách quý, tuy nhiên cũng xuất hiện không ít những ấn phẩm in rất đẹp, bìa dày nhưng nội dung nhạt nhẽo, vô bổ khiến cho người đọc cảm thấy đọc mất thời gian. Cùng với việc phát triển công nghệ hiện đại đã xuất hiện loại hình đọc mới như trang thông tin điện tử, báo điện tử, sách điện tử. Đây là cơ hội mới để phát triển văn hóa đọc trong thời hiện đại. Tuy còn là bước khởi đầu ở nước ta song đòi hỏi chúng ta cần nhanh chóng nắm bắt quản lý tốt loại hình này, bảo đảm chất lượng về nội dung và hình thức, đáp ứng nhu cầu

của người đọc trong tình hình mới, góp phần nâng cao nhận thức, bồi dưỡng tư tưởng, tình cảm cho con người.

KẾT LUẬN

Thực tế cho thấy, dù xã hội phát triển đến đâu, văn hóa đọc vẫn giữ vai trò rất quan trọng, vẫn vô cùng cần thiết đối với mỗi con người. Việc đọc gắn liền với sự ra đời của chữ viết có những đặc trưng riêng biệt, vì thế không có hình thức nào để thay thế được nó. Quá trình đọc là quá trình hấp thụ tri thức qua cảm nhận của người đọc. Trong quá trình đọc, con người phải suy nghĩ, phân tích tổng hợp, tư duy, biến tri thức của nhân loại thành tri thức của riêng mình. Tri thức sẽ hằn sâu trong trí não của mỗi người và đọng lại trở thành vốn kiến thức để con người vận dụng vào công việc và cuộc sống của chính mình, có tác dụng hơn hẳn những tiếng nói thoáng qua, những hình ảnh lướt qua. Văn hóa đọc cũng giúp con người tăng trí tưởng tượng nhất là những tác phẩm văn học. Từ những dòng chữ, thông qua ngôn ngữ văn học, những nhân vật, những khung cảnh thiên nhiên, xã hội như hiện hiện trước mắt người đọc. Đọc các tác phẩm văn học có tác dụng bồi dưỡng tâm hồn, tư tưởng và sự sáng tạo cho người đọc. Có thể nói văn hóa đọc giữ vai trò chủ chốt trong quá trình học tập, quá trình nhận thức của mỗi người chúng ta.

Như vậy văn hóa đọc rất cần thiết trong cuộc sống hiện đại góp phần không nhỏ cho sự phát triển xã hội. Cho nên cần phải tuyên truyền giáo dục để mọi người nhận thức sâu sắc về vai trò và tầm quan trọng của sách, của văn hóa đọc với mỗi người, văn hóa đọc phải trở thành nhu cầu không thể thiếu của con người. Ngay cả ở những nước công nghiệp phát triển, văn hóa đọc vẫn được coi trọng. Trong cuộc sống thường ngày hối hả, bận rộn chúng ta vẫn chứng kiến cảnh người ta say mê đọc sách báo trên máy bay, trên tàu điện ngầm, trong khi chờ đợi. Đọc sách báo đã trở thành thói quen. Bên cạnh đó phải hình thành hệ thống thiết chế văn hóa đọc chủ yếu là mạng lưới thư viện. Trước đây, nhiều tỉnh, thành phố đã xây dựng được mạng lưới thư viện

đến tận cơ sở, làng, xã. Tuy nhiên, hệ thống này hoạt động yếu, kém, cơ sở vật chất thiếu thốn, vốn ngân sách dành cho sách, báo ít ỏi nghèo nàn, cho nên phần lớn các thư viện đều vắng bạn đọc, bụi phủ đầy sách báo. Văn hóa đọc cần được khơi dậy ngay từ cơ sở, tạo thành phong trào quần chúng ham đọc sách báo, cần phải đầu tư nhiều hơn nữa cho mạng lưới thư viện để có nhiều đầu sách báo phong phú, đổi mới hình thức hoạt động thu hút đông đảo bạn đọc. Những năm gần đây xuất hiện một số cách làm mới như xây dựng các bưu điện văn hóa xã kết hợp giải quyết nhu cầu thông tin liên lạc cùng với nhu cầu đọc sách của nhân dân, xây dựng những thư viện gia đình, cụm dân cư làm nòng cốt cho phong trào đọc sách báo ở cơ sở. Tất cả những việc làm đó đều nhằm mục đích tạo điều kiện cho mọi tầng lớp nhân dân tiếp cận với sách, báo, với văn hóa đọc.

C.W. Curtix đã nói một câu bất hủ: ***“Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của sự thông thái tích lũy lại”***. Và cũng có ai đó nói rằng: *“Chúng ta không thể ôm hết giá trị nhân văn của nhân loại. Do đó, đọc ít hay nhiều không quan trọng, mà chỉ cần cảm thấy hạnh phúc khi đọc là được. Sách không phải là của người đọc nó, mà là của người cần nó”*. Bỏ quên sách cũng như bỏ quên một giá trị vĩnh hằng, nguồn cung cấp kiến thức chính yếu đã tồn tại từ rất xa xưa. Hãy cùng chung tay để giữ gìn thói quen đọc sách, phát triển văn hóa đọc, bảo tồn sách - kho tàng vô giá của nhân loại!

PHỤ LỤC

**BẢNG KHẢO SÁT VỀ THÓI QUEN ĐỌC SÁCH CỦA SINH VIÊN
K16PR: “SÁCH CÓ CÒN LÀ NGƯỜI BẠN THÂN THIẾT CỦA
SINH VIÊN HAY KHÔNG?”**

Câu 1: Bạn thường tiếp nhận thêm nhiều nguồn kiến thức từ đâu?

- Internet
- Tivi
- Sách
- Khác

Câu 2: Bạn có thích đọc sách không?

- Có
- Không

Câu 3: Theo bạn, sách đóng vai trò như thế nào trong cuộc sống?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Không quan trọng

Quan trọng

Câu 4: Bạn đọc sách từ đâu?

- Đọc online hoặc offline (ebook)
- Mượn sách (từ người khác hoặc từ thư viện)
- Mua sách
- Khác (Ghi nguồn)

Câu 5: Lần gần nhất bạn đọc sách là khi nào?

- Trong 3 ngày gần đây
- Tuần trước
- Tháng trước
- Lâu rồi không nhớ

Câu 6: Bạn hay đọc thể loại sách nào? (Có thể chọn nhiều câu)

- Sách chuyên ngành
- Sách văn học (tình cảm, trinh thám, tiểu sử - hồi ký,...)
- Văn hóa nghệ thuật

- Thường thức - đời sống
- Truyện tranh
- Khác

Câu 7: Bạn đọc sách để làm gì?

- Có thêm kiến thức
- Rèn luyện kỹ năng đọc và viết
- Giải trí
- Không có gì làm nên đọc sách
- Khác

Câu 8: Tiêu chí để bạn chọn mua một quyển sách?

- Nội dung giới thiệu hay
- Bìa sách đẹp
- Tác giả
- Giá cả
- Vì bị bắt buộc
- Khác

Câu 9: Theo bạn, đọc sách bằng máy tính bảng, máy đọc sách,... có thay thế được việc cầm quyển sách để đọc hay không?

- Dĩ nhiên là có thể, cuộc sống cần phải công nghệ hóa
- Tùy thôi, nhưng rõ ràng đọc như vậy sẽ tiện lợi hơn rất nhiều
- Cảm giác cầm quyển sách đọc vẫn thú vị hơn
- Ý kiến khác

Câu 10: Lý do nào khiến việc đọc sách gây trở ngại với bạn?

- Vì lười và không có hứng thú
- Tốn nhiều thời gian
- Không có điều kiện
- Các hoạt động khác hấp dẫn hơn
- Ý kiến khác

Câu 11: Sau khi đọc xong một cuốn sách hay, bạn cảm thấy như thế nào?

- Tuyệt vời, mình học được nhiều điều từ đó
- Bình thường, mình chỉ nắm một vài điều ở đó
- Mình không suy nghĩ gì cả
- Mình chưa bao giờ đọc hết một cuốn sách

Câu 12: Bạn có biết rằng ngày 23/4 hàng năm được UNESCO công nhận là ngày Sách và Bản quyền Thế giới (hay Ngày Đọc sách Thế giới)?

- Mình có biết
- Hình như là vậy
- Lần đầu tiên mình nghe nói điều này
- Không cần biết

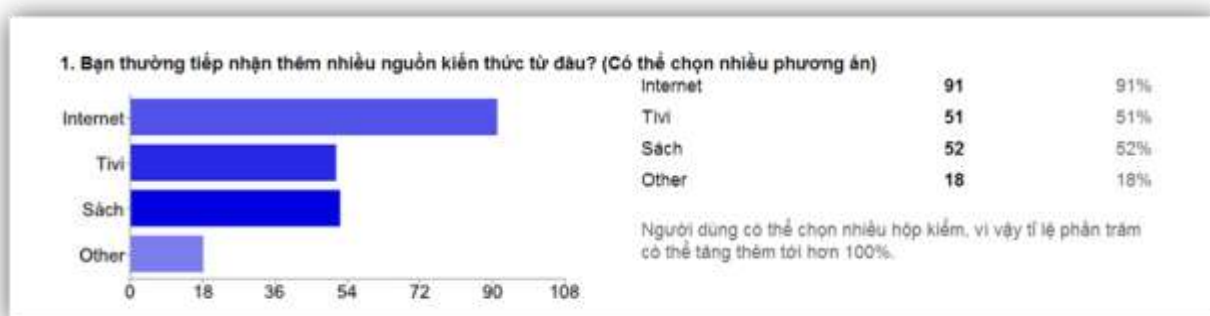
Câu 13: Là một sinh viên PR, bạn đánh giá như thế nào về tầm quan trọng của sách đối với ngành học của mình?

- Rất quan trọng, kiến thức từ sách vở làm mình cảm thấy rất an tâm
- Không quan trọng, theo mình thì kinh nghiệm thực tế vẫn tốt hơn
- Sách cũng có nhiều cái hay, nên kết hợp từ sách và kinh nghiệm thực tế
- Không quan tâm lắm về vấn đề này
- Ý kiến khác

Rất cảm ơn bạn đã thực hiện bản khảo sát này!

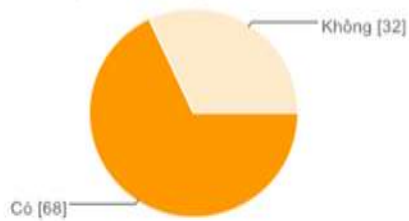
Nhận xét:

Thống kê kết quả khảo sát:

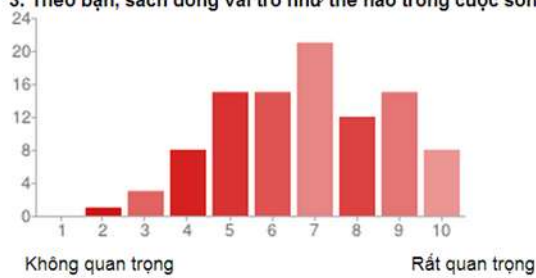

2. Bạn có thích đọc sách không?

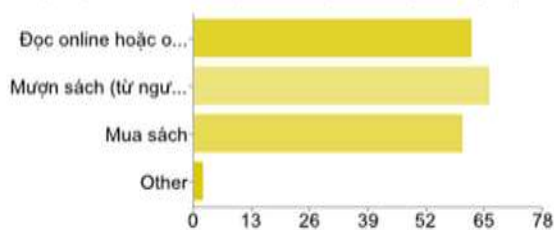
Có	68	68%
Không	32	32%

3. Theo bạn, sách đóng vai trò như thế nào trong cuộc sống?

1 - Không quan trọng	0	0%
2	1	1%
3	3	3%
4	8	8%
5	15	15%
6	15	15%
7	21	21%
8	12	12%
9	15	15%
10 - Rất quan trọng	8	8%

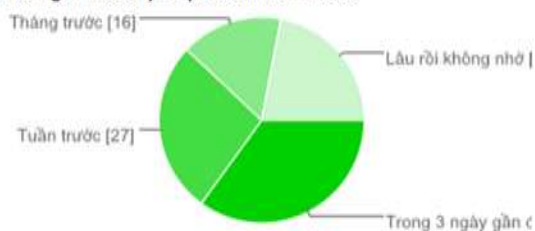
4. Bạn đọc sách từ đâu? (Có thể chọn nhiều phương án)

Đọc online hoặc offline (ebook)	62	62%
Mượn sách (từ người khác hoặc từ thư viện)	66	66%
Mua sách	60	60%
Other	2	2%

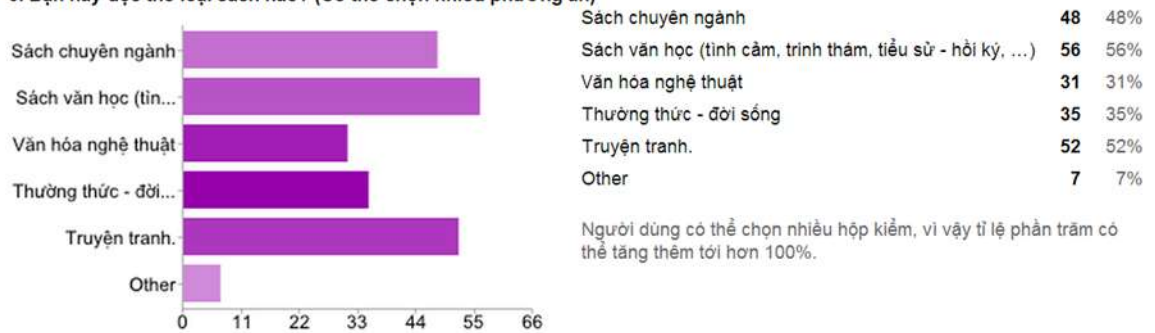
Người dùng có thể chọn nhiều hộp kiểm, vì vậy tỷ lệ phần trăm có thể tăng thêm tới hơn 100%.

5. Lần gần nhất bạn đọc sách là khi nào?

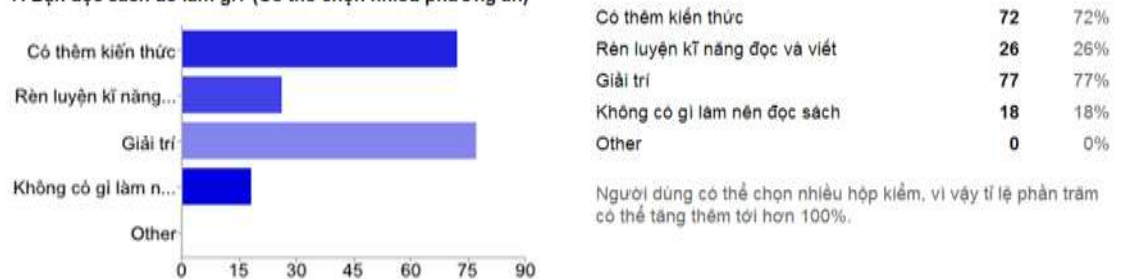

Trong 3 ngày gần đây	35	35%
Tuần trước	27	27%
Tháng trước	16	16%
Lâu rồi không nhớ	22	22%

6. Bạn hay đọc thể loại sách nào? (Có thể chọn nhiều phương án)

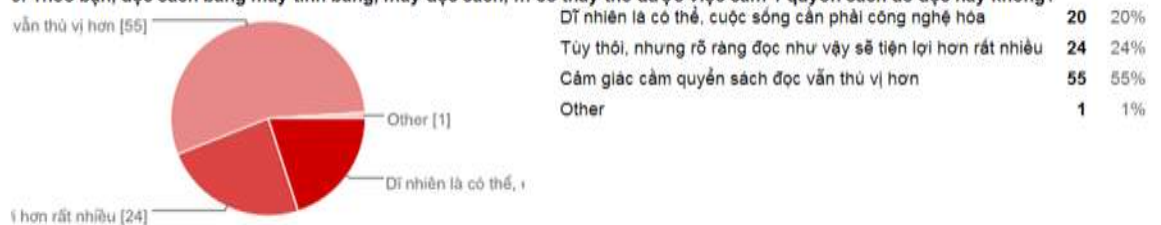
7. Bạn đọc sách để làm gì? (Có thể chọn nhiều phương án)

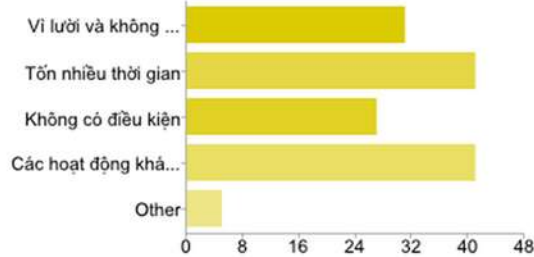
8. Tiêu chí để bạn chọn mua một quyển sách? (Có thể chọn nhiều phương án)

9. Theo bạn, đọc sách bằng máy tính bảng, máy đọc sách, ... có thay thế được việc cầm 1 quyển sách để đọc hay không?

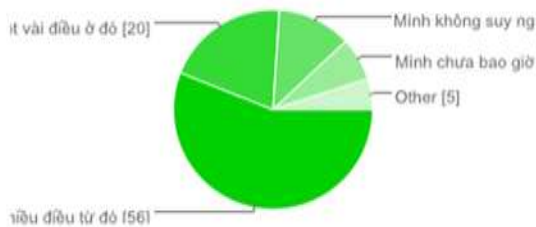
10. Lý do nào khiến việc đọc sách gây trở ngại với bạn?

Vi lười và không có hứng thú	31	31%
Tốn nhiều thời gian	41	41%
Không có điều kiện	27	27%
Các hoạt động khác hấp dẫn hơn	41	41%
Other	5	5%

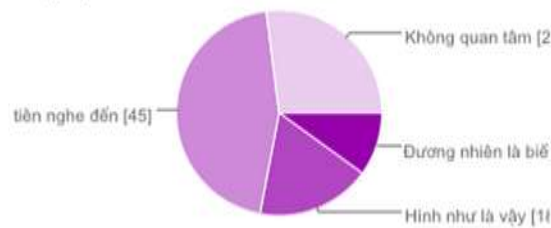
Người dùng có thể chọn nhiều hộp kiểm, vì vậy tỉ lệ phần trăm có thể tăng thêm tới hơn 100%.

11. Sau khi đọc xong một cuốn sách hay, bạn thường cảm thấy như thế nào?

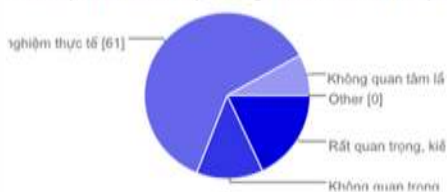
Tuyệt vời, mình học được nhiều điều từ đó	56	56%
Bình thường, mình chỉ nắm một vài điều ở đó	20	20%
Mình không suy nghĩ gì cả	12	12%
Mình chưa bao giờ đọc hết 1 cuốn sách.	7	7%
Other	5	5%

12. Bạn có biết rằng ngày 23/4 hàng năm được UNESCO công nhận là ngày Sách và Bản quyền Thế giới (hay Ngày Đọc sách Thế giới) ?

Đương nhiên là biết	10	10%
Hình như là vậy	18	18%
Lần đầu tiên nghe đến	45	45%
Không quan tâm	27	27%

13. Là một sinh viên PR, bạn đánh giá như thế nào về tầm quan trọng của sách đối với ngành học của mình?

Rất quan trọng, kiến thức từ sách vở làm mình cảm thấy rất an tâm	18	18%
Không quan trọng, theo mình thì kinh nghiệm thực tế vẫn tốt hơn	13	13%
Sách cũng có nhiều cái hay, mình nghĩ nên kết hợp kiến thức từ sách và kinh nghiệm thực tế	61	61%
Không quan tâm lắm về vấn đề này	8	8%
Other	0	0%

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bách khoa toàn thư mở
(http://vi.wikipedia.org/wiki/Văn_hóa).
2. Danh ngôn về sách
(<http://www.cdsplaocai.edu.vn/diendan/showthread.php?tid=1>).
3. Thư viện quốc gia Việt Nam
(<http://nlv.gov.vn/van-hoa-doc>).
4. Trung tâm thư viện học viện Bưu chính viễn thông PTIT
(<http://ilc.ptit.edu.vn/index.php/vi/thu-vien/ngiep-vu-thong-tin-thu-vien/194-van-hoa-doc-la-gi-.html>).
5. Mortimer J.Adler, *Đọc sách như một nghệ thuật*.